Όσιος Δανιήλ ο Κατουνακιώτης

Επισκεφτείτε τον ιστοχώρο μας στην διεύθυνση: http://www.saint.gr/4461/saint.aspx για περισσότερες πληροφορίες για τον βίο (ονόματα, βίντεο, ακολουθίες, φωτογραφίες κτλ) καθώς και για τυχών ενημερώσεις - διορθώσεις.

Τελευταία ενημέρωση βιογραφίας: 21/5/2021 2:10:00 μμ
Δημιουργία εγγράφου: 31/10/2026 21:52:58

Σύνοψη

Τύπος εορτής: Εορτάζει στις 7 Σεπτεμβρίου εκάστου έτους.

Ημ/νια Βίου: 21/5/2021 2:10:00 μμ

Βιογραφία

Χριστόν, Ὃν ὕμνησας ἐν Ἄθῳ ἀσκήσει
χείλεσι νῦν ὑμνεῖς, Δανιήλ, ἐν πόλῳ.

Ο Όσιος Δανιήλ ο Κατουνακιώτης γεννήθηκε στη Σμύρνη το 1844 μ.Χ., μεγάλωσε σε πολύτεκνη οικογένεια ευλαβών γονέων και ήτο ο μικρότερος υιός φέρων το όνομα Δημήτριος. Ήταν αριστούχος απόφοιτος της Ευαγγελικής Σχολής της Σμύρνης. Από τα 19 του έτη είχε τον ευλαβή πόθο να αφιερωθεί στον μοναχισμό. Στην αρχή μετά από τη συμβουλή του αγιοταφίτου πνευματικού του επεσκέφθη διάφορα μοναστήρια στην Πελοπόννησο και στα νησιά, όπως την Ύδρα, την Τήνο την Πάρο και την Ικαρία, όπου και γνώρισε φημισμένους αγίους γέροντες.

Στην Πάρο γνώρισε και συνδέθηκε πνευματικά με τον όσιο Αρσένιο της Πάρου (βλέπε 31 Ιανουαρίου), ο οποίος του συνέστησε να μεταβεί στο Περιβόλι της Παναγίας και συγκεκριμένα στην Ιερά Μονή Αγίου Παντελεήμονος, όπου εκείνη την εποχή ήκμαζε ως κοινόβιο. Ο γέρων Δανιήλ υπακούοντας στον όσιο Αρσένιο κατευθύνθηκε προς την εν λόγω Ιερά Μονή και εκάρη μοναχός το 1866 μ.Χ. με το όνομα Δανιήλ, όπου και ανέλαβε τη διακονία του γραμματέως της Μονής. Την περίοδο που εγκαταβιούσε στην Ιερά Μονή άρχισαν οι διενέξεις των Ρώσων μοναχών, οι οποίοι εκείνη την εποχή ήταν μειοψηφία έχοντας σκοπό να εφαρμόσουν τα ρωσικά σχέδια του πανσλαβισμού και την επέκταση των Ρώσων στο Άγιον Όρος αλλά και να αναλάβουν τη διοίκηση της Ιεράς Μονής. Μετά από φιλονικίες αναγκάστηκαν οι Έλληνες μοναχοί να εγκαταλείψουν το μοναστήρι ανάμεσα στους οποίους ήταν και ο μοναχός Δανιήλ. Κατά την αναχώρησή του εκλήθη από το Οικουμενικό Πατριαρχείο λόγω κάποιων συκοφαντιών, όπου και τιμωρήθηκε αδίκως με οριστική απομάκρυνση από την Ιερά Μονή.

Τα βήματά του τον οδήγησαν στον Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης Ιωακείμ (τον μετέπειτα Οικουμενικό Πατριάρχη) ο οποίος αναγνώρισε την αδικία και του πρότεινε να εγκαταβιώσει σε Μονή της Ιεράς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης. Έτσι, ο γέρων Δανιήλ αποφάσισε να εγκαταβιώσει στην Ιερά Μονή Αγίας Αναστασίας της Φαρμακολυτρίας στα Βασιλικά Θεσσαλονίκης. Εκεί, η συνεισφορά του ήταν μεγάλη στην πνευματική ανόρθωση της Μονής με την εισαγωγή του αγιορείτικου τυπικού στις ακολουθίες, τις αγρυπνίες και τη νηστεία. Όταν ανεκλήθη η εξορία του οσίου γέροντος Δανιήλ, εκείνος επέστρεψε στο Άγιον Όρος όπου για πέντε έτη διέμενε στην Ιερά μονή Βατοπαιδίου. Εστάλη δέ από την εν λόγῳ Ιερά Μονή στη Σμύρνη για υποθέσεις του Μετοχίου της Μονής. Ο γέρων Δανιήλ παρέμεινε στη Σμύρνη εννέα μήνες, όπου ο τότε Μητροπολίτης Σμύρνης Μελέτιος διέγνωσε τα πνευματικά του χαρίσματα και του πρότεινε να τον χειροτονήσει Βοηθό Επίσκοπό του. Ο γέρων αρνήθηκε και επέστρεψε στο Άγιον Όρος, όπου το 1881 μ.Χ. θέλησε να αφιερωθεί στη ησυχία και ως τόπο ησυχίας διάλεξε την έρημο του Αγίου Όρους και συγκεκριμένα τα Κατουνάκια, όπου έκτισε μία καλύβη και η οποία απετέλεσε το θεμέλιο για το μετέπειτα Ιερό Ησυχαστήριο της Αδελφότητος των Δανιηλαίων.

Εκεί στα Κατουνάκια επεδόθη στη μελέτη της φιλοκαλίας, της προσευχής, της αυστηράς ασκήσεως και συγχρόνως ασκούσε και την τέχνη της αγιογραφίας. Σύντομα, η αρετή του συνδυασμένη με την άσκηση, την προσευχή και τη νηστεία, τη μελέτη και την πείρα του, συνέδραμε ώστε να εντοπίζει πλάνες, να διορθώνει τους πλανεμένους, να θεραπεύει δαιμονόπληκτους και να επαναφέρει πολλούς χριστιανούς στην αγιοπατερική οδό αυτών που πίστευαν περί του τρισυνθέτου ανθρώπου μακρακιστών. Ο γέρων Δανιήλ, ήδη ενώ ζούσε στη λιτή καλύβη του ψηλά στα βράχια της ερήμου των Κατουνακίων, είχε επιβληθεί στη συνείδηση των αγιορειτών πατέρων ως κανών και γνώμων ορθοδοξίας, ως το ασφαλέστερο κριτήριο για τη διάγνωση των πλανών ακόμη και σε πολλούς προχωρημένους στην πνευματική τους ζωή μοναχούς. Κατέληξε ο όσιος γέροντας να είναι ο εκφραστής της αυτοσυνειδησίας του Αγίου Όρους, υπέρμαχος της ορθοδόξου πίστεως και ζωής, όπου η γνώμη του αποτελούσε εγγύηση ορθοδοξίας. Συνέγραψε πραγματείες και εκατοντάδες επιστολές βοηθώντας αρχιερείς, ιερείς, μοναχούς, μοναχές και ευσεβείς χριστιανούς, ώστε να αντιμετωπίζουν σωστά τα πνευματικά και θεολογικά ζητήματα.

Ο γέρων Δανιήλ Κατουνακιώτης ήταν ο κατεξοχήν διακριτικός γέρων, διδάσκαλος της πνευματικής ζωής και της διακρίσεως των πνευμάτων αλλά και της διακρίσεως ανάμεσα στην αλήθεια και την πλάνη. Καταξιωμένοι γέροντες και πνευματικοί ζητούσαν συμβολές και κατευθύνσεις για την άσκηση του πνευματικού έργου, όπως ο γέρων Φιλόθεος Ζερβάκος, ο γέρων Αμφιλόχιος Μακρής (βλέπε 16 Απριλίου). Ιδιαιτέρα ήταν η σχέση του με τον Άγιον Νεκτάριον, Επίσκοπον Πενταπόλεως (βλέπε 9 Νοεμβρίου), τον οποίο ο γέρων βοήθησε με επιστολές του σε πνευματικά θέματα αλλά και με τον Σκιαθίτη λογοτέχνη Αλέξανδρο Μωραϊτίδη, μετέπειτα μοναχόν Ανδρόνικον. Επίσης, ο γέρων Δανιήλ συνέβαλε κομβικά, θα λέγαμε, στη συνάντησή του με τον νεαρό Φραγκίσκο Κόττη, τον μετέπειτα μεγάλο ησυχαστή της ερήμου μοναχό γέροντα Ιωσήφ Ησυχαστή (βλέπε 16 Αυγούστου), στον οποίο έδωσε κατευθύνσεις για τα πρώτα βήματα στη μοναχική του ζωή και πνευματική πορεία μαζί με τον συνασκητή του μοναχό Αρσένιο Σπηλαιώτη. Ο γέρων τους έβαλε φραγμό στον χωρίς επίγνωση ασκητικό νεανικό ζήλο, τον οποίο ποθούσαν και γι΄αυτό τους συνέστησε να υποταχθούν και να κάνουν υπακοή πρώτα σε κάποιο γέροντα. Έτσι ο γέρων Δανιήλ τους προστάτεψε από επικίνδυνες ατραπούς για την μετέπειτα πνευματική τους πορεία και προκοπή.

Ο γέρων Δανιήλ, πραγματικά με την οσιακή του βιοτή κατέστη καθοδηγητής, ιατρός και απελευθερωτής πασχόντων, δαιμονισμένων, πλανεμένων, προβληματισμένων και ταλαιπωρημένων ανθρώπων, ο οποίος ακούραστος νύχτες ολόκληρες αγρυπνούσε και έγραφε μελέτες και επιστολές προς φωτισμόν και στηριγμόν των ευσεβών ορθοδόξων αδελφών του. Χαρακτηριστικό του οσίου γέροντος Δανιήλ ήταν η ένθερμη Θεοτοκοφιλία του, η αγάπη του προς την Κυρά του Όρους, προς την Υπεραγία Θεοτόκο. Γι΄ αυτό και η μεγαλύτερη ευτυχία της ζωής του ήταν όταν αναχωρούσε από τα επίγεια στα ουράνια την ημέρα των γενεθλίων της Θεοτόκου, μετά την προσέλευσή του στη Θεία Κοινωνία, την 8ην Σεπτεμβρίου 1929 μ.Χ. Η είδηση της οσιακής κοίμησεως του γέροντος έφερε αμέσως και το μεγάλο κενό που άφηνε πίσω του. Η Ιερά Μονή Μεγίστης Λαύρας, στο συλλυπητήριο γράμμα της προς την Αδελφότητα των Δανιηλαίων έγραφε: «Η απώλεια του αειμνήστου Γέροντος Δανιήλ δεν είναι απώλεια μερική, αλλά γενική του ιερού ημών τόπου και ιδία της καθ΄ ημάς Ιεράς Μονής, ης απετέλει σέμνωμα και κόσμημα της περιοχής της. Εν τω προσώπω του μάκαρος Δανιήλ το Άγιον Όρος απώλεσε την τελευταίαν φυσιογνωμίαν οσιακήν της συγχρόνου Αγιορείτικης γενεάς».

Ο Γέρων Ευλόγιος Κουρίλας ο Λαυριώτης (1880 - 1961 μ.Χ.), μετέπειτα Μητροπολίτης Κορυτσάς (1937 - 1939 μ.Χ.) και Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών (1942 - 1949 μ.Χ.), στη συλλυπητήρια επιστολή του (22 Σεπτεμβρίου 1929 μ.Χ.) προς τους Δανιηλαίους για την εκδημία του Γέροντος Δανιήλ, έγραφε μεταξύ άλλων: «Ὁ θάνατος αὐτοῦ ἀφίησιν ἀνεκπλήρωτον κενόν εἰς τήν σύστασιν τοῦ συγχρόνου ἀσκητισμοῦ. Δέν βλέπω ἐκεῖ πέριξ ἄλλον Δανιήλ καί τοῦτο μέ τρομάζει! Πάντες διασχίζοντες τά ἀπρόσιτα ἐκεῖνα μέρη εὕρισκον ὅασιν ἐν τοῖς Κατουνακίοις καί ᾐσθάνοντο ἀνακούφισιν τῶν κόπων ἐκ τῆς μετ' αὐτοῦ συναναστροφῆς, τώρα ἀπωλέσαμεν καί τήν παρηγορίαν ταύτην!».

Πραγματικά, ο όσιος πατήρ ημών Δανιήλ Κατουνακιώτης με την οσιακή βιοτή του απετέλεσε αναμφισβήτητα για τους λόγους και τα έργα του σοφόν καθοδηγόν, φωτισμένον και διακριτικόν, πλήρη πνευματικών χαρισμάτων.

Λειτουργικά κείμενα

Ἀπολυτίκιον

Ἦχος πλ. α'. Τὸν συνάναρχον Λόγον.

Μετελθὼν πολιτείαν σεμνὴν ἐν Ἄθωνι, Κατουνακίων κοσμῆτορ, θεοειδὲς Δανιήλ, τὸ ἐκ πέτρας μέλι ἥδιστον παρήγαγες τῆς ψυχοτρόφου ἀρετῆς ὥσπερ μέλισσα, σοφέ, ἀκάματος· ὅθεν πάντες τῶν σῶν χαρίτων τρυγῶντες ἀπεκδεχόμεθα σὴν εὔνοιαν.

Κοντάκιον

Ἦχος πλ. δ'. Τῇ Ὑπερμάχῳ.

Ἀθωνιτῶν ὁσίων πάντων τὸν ἑπόμενον τῇ ἀρετῇ καὶ διακρίσει ἐπαινέσωμεν τὸν ἐκλάμψαντα συνέσει καὶ ἐγκρατείᾳ, ὁδηγὸν εὐσεβοφρόνων ἁπλανέστατον τὸν γενόμενον τὰ πάντα πᾶσι κράζοντες· χριστοφίλητε Δανιήλ, χαῖρε, ὅσιε.

Μεγαλυνάριον

Χαίροις, διακρίσεως ὁ κανών, Δανιήλ, πατέρων ἐγκαλλώπισμα νεαυγῶν, χαίροις, μονοτρόπων ἀλείπτης καὶ ἰθύντωρ, θεόφρον Ἀθωνῖτα, πρὸς βίον κρείττονα.

Ὁ Οἶκος

Ἀῤῥευστα τὰ ἐν πόλῳ,
Δανιήλ, παιδιόθεν
ἐπόθησας σοφῶς ἐν τῷ βίῳ·
ὅθεν πάντα ῥευστὰ παριδὼν
ἐν Κατουνακίοις τὸν σὸν νοῦν ἔτεινας
πρὸς Κύριον καὶ ἤγειρας
χοροὺς τῶν ἀσκητῶν βοᾶν σοι·

Χαῖρε, τοῦ Ἄθωνος μαργαρίτης·
χαῖρε, συνέσεως ὑποφήτης.

Χαῖρε, ἀηδὼν ἐγκρατείας γλυκύφθογγε·
χαῖρε, νοερῶν στρατευμάτων ὁμόσκηνε.

Χαῖρε, Σμύρνης γόνε τίμιε, ὁ ἀσκήσει θεωθείς·
χαῖρε, κρήνης πόμα ἥδιστον δροσοβόλου, θεϊκῆς.

Χαῖρε, τῶν ἐν τῷ Ἄθῳ ἀσκουμένων λαμπρότης·
χαῖρε, σεπτῶν πατέρων τῆς ἐρήμου φαιδρότης.

Χαῖρε, ἀγνείας φάρος ἀείφωτος·
χαῖρε, ξενίας πύργος χρυσότευκτος.

Χαῖρε, σεπτοῦ Νεκταρίου ὁ φίλος·
χαῖρε, χοροῦ ἀσκουμένων ὁ λύχνος·

Δανιήλ, χαῖρε, ὅσιε.

Κάθισμα

Ἦχος α'. Τὸν τάφον Σου, Σωτήρ.

Μετὰ δὲ τὴν α' Στιχολογίαν

Ἀγκάλας πατρικάς, Δανιήλ, διανοίγων τοῖς σπεύδουσι ταῖς σαῖς πρὸς Θεὸν ἱκεσίαις σπουδαίως ἀνέπαυσας καὶ πρὸς δρόμον κατηύθυνας ἐπιγνώσεως καὶ σωστικῆς μετανοίας, θεοφώτιστε, τοὺς δαπανῶντας ἀσώτως τὸν βίον τὸν βρότειον.

Ἕτερον Κάθισμα

Ἦχος δ΄. Ταχὺ προκατάλαβε.

Μετὰ τὴν β' Στιχολογίαν

Σπουδαίως ἐπέδωκας τῷ ἀθλοθέτῃ Χριστῷ ὡς δῶρον πολύτιμον ὅλην ἱκμάδα ψυχῆς τῆς σῆς καὶ ἀπείληφας πνεῦμα θεοσοφίας, Δανιὴλ θεοφόρε, ὥσπερ τῆς προσφορᾶς σου ἀντιμίσθιον θεῖον καὶ πέφηνας πατέρων σεπτῶν ἄρτι φῶς ἄδυτον.

Ἕτερον Κάθισμα

Ἦχος γ'. Τὴν ὡραιότητα.

Μετὰ τὸν Πολυέλεον

Τῆς διακρίσεως τὸ στηλογράφημα, εὐχῆς καὶ νήψεως τὸ ἐνδιαίτημα καὶ ἀκραιφνοῦς διαγωγῆς τὸν στῦλον τὸν φωτοφόρον, Δανιήλ, ὑμνήσωμεν τῶν ὁσίων τοῦ Ἄθωνος βήμασιν ἑπόμενον ἐν ἐσχάτοις τοῖς ἔτεσιν ἐκλάμψαντα ἐκθύμως βοῶντες· Χαῖρε, ἡσυχαστῶν λαμπρότης.

Ἕτερον Κάθισμα

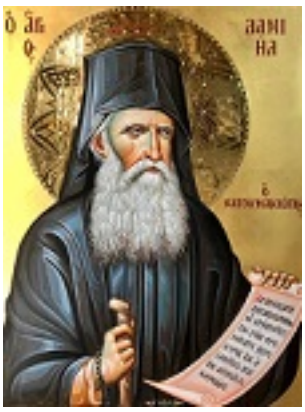
Ἦχος γ'. Θείας πίστεως.

Θεῖον κόσμημα Κατουνακίων, νέον σέμνωμα πνευματοφόρων καὶ σεπτῶν Ἀθωνιτῶν, σὲ γεραίρομεν, ἡσυχαστὰ Δανιήλ, ἐνθεώτατε, τῆς προσευχῆς καὶ τῆς νήψεως πρόβολε, πόθῳ κράζοντες· Χριστὸν τὸν Θεὸν ἱλέωσαι ἡμῖν τοῖς μεγαλύνουσι σὴν ἄσκησιν.

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Όσιος Δανιήλ ο Κατουνακιώτης

Όσιος Δανιήλ ο Κατουνακιώτης

Όσιος Δανιήλ ο Κατουνακιώτης

Όσιος Δανιήλ ο Κατουνακιώτης

Όσιος Δανιήλ ο Κατουνακιώτης

Όσιος Δανιήλ ο Κατουνακιώτης

Όσιος Δανιήλ ο Κατουνακιώτης

Όσιος Δανιήλ ο Κατουνακιώτης (Φωτογραφία: Νικόλας Κάλας, Άνοιξη 1929. Πηγή: Φωτογραφικό Αρχείο Ε.Λ.Ι.Α.)

Όσιος Δανιήλ ο Κατουνακιώτης (Φωτογραφία: Νικόλας Κάλας, Άνοιξη 1929. Πηγή: Φωτογραφικό Αρχείο Ε.Λ.Ι.Α.)

Σχετικά κείμενα

1. Ακολουθία Οσίου Δανιήλ του Κατουνακιώτου

Σχετικές συνδέσεις

1. Όσιος Ιωσήφ ο Ησυχαστής ο και Σπηλαιώτης
2. Άγιος Νεκτάριος Μητροπολίτης Πενταπόλεως Αιγύπτου
3. Όσιος Αμφιλόχιος Μακρής της Ιεράς Νήσου Πάτμου
4. Όσιος Αρσένιος ο Νέος εν Πάρω

Παραπομπές

1. ΒΗΜΑ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ News : Εκκλησιαστικά Νέα - Ειδήσεις
2. Πεμπτουσία | ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑ